

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

Καλλιθέα, 16-10-2018

Αριθμός απόφασης: 4440

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ Α2

Ταχ. Δ/ση : Αριστογείτονος 19

Ταχ. Κώδικας : 176 71 - Καλλιθέα

Τηλέφωνο : 2131604562

Fax : 2131604566-7

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις :

α. Του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170), όπως ισχύει.

β. Της παρ. 3 του άρθρου 47 του ν. 4331/2015 (ΦΕΚ Α' 69).

γ. Του άρθρου 11 της Δ. ΟΡΓ. Α 1036960 ΕΞ 2017/10.03.2017 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ 968 Β'/22.03.2017) με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)».

δ. Της ΠΟΛ 1064/28.04.2017 Απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ Β' 1440/27-04-2014) «Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (Ειδική Διοικητική Διαδικασία - Ενδικοφανής προσφυγή), καθορισμός λεπτομερειών για τη λειτουργία της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), την εφαρμοστέα διαδικασία και τον τρόπο έκδοσης των αποφάσεων αυτής και ρύθμιση ζητημάτων καταβολής και αναστολής καταβολής του οφειλόμενου ποσού σε περίπτωση άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής».

2. Την ΠΟΛ 1069/4-3-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την αριθμ. Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30.08.2016 (ΦΕΚ 2759 / τ. Β' / 01.09.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών.

4. Τη με ημερομηνία κατάθεσης **11.06.2018** και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ενδικοφανή προσφυγή της ....., **ΑΦΜ** ....., κατοίκου ....., οδός ....., κατά της από 14.05.2018 πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2015 και τα προσκομιζόμενα με αυτήν σχετικά έγγραφα.

5. Τις απόψεις της Δ.Ο.Υ. ΙΖ' ΑΘΗΝΩΝ.

6. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του τμήματος Α2 όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της με ημερομηνία κατάθεσης **11.06.2018** και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ενδικοφανούς προσφυγής της ....., η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα και μετά την μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

Με την από 14.05.2018 πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα, φόρος εισοδήματος ποσού € 295,39 φορολογικού έτους 2015.

Η προσφεύγουσα, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, ζητά:

1. Την αποδοχή της υπό κρίση ενδικοφανούς προσφυγής
2. Την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης
3. Την οριστική απαλλαγή της από τον φόρο εισοδήματος βάσει του άρθρου 14 παρ.2 περ.ε του ΚΦΔ,

προβάλλοντας τους παρακάτω λόγους:

- Είναι ανάπηρη αορίστου χρόνου με ποσοστό αναπηρίας 80% και λαμβάνει μόνιμη αναπηρική σύνταξη από το 2000 δυνάμει της με αριθμ. .... /2000 αποφάσεως του Δ/ντη του ΙΚΑ.
- Η σύνταξή της μονιμοποιήθηκε δυνάμει των διατάξεων του άρθρ. 28 του ΑΝ 1846/1951 όπως τροποποιήθηκε με τη διάταξη του άρθρ. 27 παρ. 5 περ. ε' του ν.1902/1990 και του άρθρ. 18 παρ. 1 περ. α' του ΚΑΑ (ήτοι της με αριθμό 57440/13.01-07.02.1938 αποφάσεως του Υφυπουργού Εργασίας περί εγκρίσεως κανονισμού περί ασφαλιστικής αρμοδιότητας και διαδικασίας απονομής των παροχών του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων).
- Η μη αποδοχή της αποφάσεως του Διευθυντή του ΙΚΑ της μονιμοποίησης της αναπηρικής της σύνταξης είναι παράνομη, καθόσον αντιστρατεύεται τις ίδιες διατάξεις δια των οποίων της χορηγήθηκε η εν λόγω σύνταξη, ήτοι τις διατάξεις του άρθρ. 28 του ΑΝ 1846/1951 (όπως τροποποιήθηκε με τη διάταξη του αρ. 27 παρ. 5 περ. ε' του Ν.1902/1990 και του αρ. 18 παρ. 1 περ. α' του Κ.Α.Α.).
- Ο νόμος 3863/2010 περί Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας, εφαρμόζεται από 01.09.2011 και έπειτα, για τους ασφαλισμένους που θα υποβάλλουν αίτηση χορήγησης αναπηρικής σύνταξης από την ημερομηνία αυτή και μετά. Δεν

προβλέπεται από το νόμο η επανεξέταση των παλιών συνταξιούχων, που λαμβάνουν ήδη μόνιμη σύνταξη αναπηρίας.

- Παραβίαση των αρχών της χρηστής διοίκησης και της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικούμενου.

Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 4172/2013: «2. Οι ακόλουθες κατηγορίες εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις απαλλάσσονται από το φόρο:.. ε) Οι μισθοί, οι συντάξεις και η πάγια αντιμισθία που χορηγούνται σε ανάπηρους με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%). ...»

Επειδή, με την ΠΟΛ. 1041/2016 (ΦΕΚ Β' 926/05-04-2016) «Τύπος και περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, φορολογικού έτους 2015, των λοιπών εντύπων και των δικαιολογητικών εγγράφων που υποβάλλονται με αυτή» στην παρ. 5 περ. γ του άρθρου 5 «Δικαιολογητικά που συνυποβάλλονται ή φυλάσσονται για μελλοντικό έλεγχο» ορίζεται ότι:

«5. Η δήλωση φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων φορολογικού έτους 2015 συνοδεύεται, κατά περίπτωση, από τις εξής βεβαιώσεις:

.....

γ) Για την απαλλαγή από τη φορολογία εισοδήματος των μισθών, συντάξεων και της πάγιας αντιμισθίας, που χορηγούνται σε πρόσωπα που παρουσιάζουν ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%), οι γνωματεύσεις των οικείων υγειονομικών επιτροπών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α), το οποίο συστήθηκε και λειτουργεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του [άρθρου 6](#) του ν.[3863/2010](#), με σκοπό την εξασφάλιση ενιαίας υγειονομικής κρίσης, όσον αφορά στον καθορισμό του βαθμού αναπηρίας, όλων των ασφαλισμένων όλων των ασφαλιστικών φορέων, συμπεριλαμβανομένου του Δημοσίου, καθώς και των ανασφάλιστων για τους οποίους απαιτείται η πιστοποίηση της αναπηρίας.

Επιπλέον, ο φορολογούμενος για την πιστοποίηση της ύπαρξης αναπηρίας μπορεί να προσκομίσει και γνωματεύσεις των Ανωτάτων Υγειονομικών Επιτροπών του Στρατού (Α.Σ.Υ.Ε), του Ναυτικού (Α.Ν.Υ.Ε), της Αεροπορίας (Α.Α.Υ.Ε.), της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του [άρθρου 6](#) του ν.[3863/2010](#), οι εν λόγω Υγειονομικές Επιτροπές δεν έχουν καταργηθεί και εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους και μετά την 01.09.2011.

Περαιτέρω, οι ήδη εκδοθείσες γνωματεύσεις πριν την 01.09.2011 (ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του ΚΕ.Π.Α) από τις υγειονομικές επιτροπές των Νομαρχιών, οι οποίες έχουν δοθεί για οποιαδήποτε χρήση, μπορούν να χρησιμοποιούνται για την αναγνώριση της υπόψη φορολογικής απαλλαγής επ' αόριστον, αν πρόκειται για επ' αόριστον κρίση, ή αλλιώς μέχρι την ημερομηνία που λήγει η ισχύς τους, εφόσον είχαν εκδοθεί σύμφωνα με όσα ίσχυαν στο σχετικό φορολογικό πλαίσιο κατά το χρόνο έκδοσής τους.

Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος δε διαθέτει κάποιες από τις προηγούμενες γνωματεύσεις μπορεί, αν λαμβάνει σύνταξη από ασφαλιστικό φορέα κύριας ασφάλισης, επειδή έχει αναπηρία σε ποσοστό τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%), να προσκομίσει βεβαίωση ή απόφαση συνταξιοδότησης του συνταξιοδοτικού φορέα, από την οποία να προκύπτει ότι, κατόπιν ιατρικής κρίσης από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή, συνταξιοδοτήθηκε με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%), ως και το χρονικό διάστημα που προβλέπεται ότι θα διαρκέσει η αναπηρία αυτή.

Ωστόσο, σε περίπτωση που ο φορολογούμενος προσκομίσει απόφαση από ασφαλιστικό φορέα, με την οποία παρατείνεται η συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας για **χρόνο αόριστο**, τότε η εν λόγω απόφαση μπορεί να γίνει δεκτή μόνο εφόσον η πιστοποιούμενη από την υγειονομική επιτροπή αναπηρία είναι σε ισχύ το φορολογικό έτος στο οποίο αποκτώνται τα εισοδήματα. Επομένως, εάν στην απόφαση παράτασης της συνταξιοδότησης δεν αναγράφεται η διάρκεια ισχύος της αναπηρίας, θα πρέπει να προσκομίζεται στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. και η σχετική γνωμάτευση της υγειονομικής επιτροπής του ασφαλιστικού φορέα, από την οποία βεβαιώνεται η χρονική διάρκεια της αναπηρίας.

Τονίζεται ότι εφόσον έχει εκδοθεί γνωμάτευση αναπηρίας από ΚΕΠΑ, ΑΣΥΕ, Α.Υ.Ε. της Ελληνικής Αστυνομίας ή του Πυροσβεστικού Σώματος, Α.Ν.Υ.Ε., Α.Α.Υ.Ε. ή της Νομαρχίας, τότε λαμβάνονται υπόψη οι γνωματεύσεις αυτές και όχι οι βεβαιώσεις ή αποφάσεις των συνταξιοδοτικών φορέων.

Επίσης, εάν ο φορολογούμενος διαθέτει περισσότερες από μία γνωματεύσεις αναπηρίας, του ίδιου ή διαφορετικών φορέων μεταξύ αυτών που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο και ισχύουν παράλληλα για το ίδιο φορολογικό έτος, πιστοποιώντας διαφορετικά ποσοστά αναπηρίας, τότε λαμβάνεται υπόψη η τελευταία εκδοθείσα γνωμάτευση.

Επισημαίνεται ότι σε όλες τις ανωτέρω γνωματεύσεις, προκειμένου να γίνουν δεκτές, θα πρέπει να διαπιστώνεται και να βεβαιώνεται ρητά το ποσοστό της αναπηρίας του προσώπου που

αφορούν, καθώς και το χρονικό διάστημα που προβλέπεται ότι θα διαρκέσει η εν λόγω αναπηρία, ενώ, σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να είναι σε ισχύ το φορολογικό έτος για το οποίο ο ενδιαφερόμενος αιτείται την εφαρμογή των οικείων διατάξεων.»

Επειδή σύμφωνα με το αριθμ. πρωτ. ΔΕΑΦ Α1148240 ΕΞ 2015/12.11.2015 έγγραφο της ΓΓΔΕ ορίζεται ότι:

« 1. Σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. ε' της παρ. 2 του άρθρου 14 του άρθρου 14 του ν. 4172/2013, απαλλάσσονται από το φόρο οι μισθοί, οι συντάξεις και η πάγια αντιμισθία που χορηγούνται σε ανάπηρους με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%).

Με την παρ. 8 του άρθρου 5 της ΠΟΛ 1088/17.4.2015 Απόφασης της ΓΓΔΕ όπως αυτή τροποποιήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 1 της ΠΟΛ 1132/25.6.2015 Απόφαση, καθορίστηκαν τα δικαιολογητικά που απαιτείται να προσκομίζονται από τους φορολογούμενους για την πιστοποίηση της αναπηρίας και την παροχή της ως άνω φορολογικής απαλλαγής. Ειδικά, σε περίπτωση που ο φορολογούμενος δε διαθέτει γνωμάτευση υγειονομικής επιτροπής από Κ.Ε.Π.Α, Α.Σ.Υ.Ε , Α.Ν.Υ.Ε, Α.Α.Υ.Ε, Α.Υ.Ε της Ελληνικής Αστυνομίας ή του Πυροσβεστικού Σώματος, καθώς και από Νομαρχία, μπορεί, αν λαμβάνει σύνταξη από ασφαλιστικό φορέα κύριας ασφάλισης, επειδή έχει αναπηρία σε ποσοστό τουλάχιστον 80%, να προσκομίσει βεβαίωση ή απόφαση συνταξιοδότησης του συνταξιοδοτικού φορέα, από την οποία να προκύπτει ότι, κατόπιν ιατρικής κρίσης από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή, συνταξιοδοτήθηκε με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 80% καθώς και το χρονικό διάστημα που προβλέπεται ότι θα διαρκέσει η αναπηρία αυτή.

Σε συνέχεια του ανωτέρω διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση που ο φορολογούμενος για τη χορήγηση της ανωτέρω φορολογικής απαλλαγής προσκομίσει απόφαση από ασφαλιστικό φορέα, με την οποία παρατείνεται η συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας για χρόνο αόριστο, τότε η εν λόγω απόφαση μπορεί να γίνει δεκτή μόνο εφόσον η πιστοποιούμενη από την υγειονομική επιτροπή αναπηρία είναι σε ισχύ το φορολογικό έτος στο οποίο αποκτώνται τα εισοδήματα. Στις περιπτώσεις που δεν αναγράφεται η διάρκεια ισχύος της αναπηρίας, θα πρέπει να προσκομίζεται στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ και η σχετική γνωμάτευση της υγειονομικής επιτροπής του ασφαλιστικού φορέα, από την οποία βεβαιώνεται η χρονική διάρκεια της αναπηρίας.

Υπενθυμίζεται ότι εφόσον έχει εκδοθεί γνωμάτευση αναπηρίας από ΚΕΠΑ ή ΑΣΥΕ κ.λπ., τότε λαμβάνονται υπόψη οι γνωματεύσεις αυτές και όχι οι βεβαιώσεις ή αποφάσεις των συνταξιοδοτικών φορέων.»

Επειδή, η προσφεύγουσα για την χορήγηση της απαλλαγής από τη φορολογία εισοδήματος των συντάξεων που λαμβάνει λόγω αναπηρίας της σε ποσοστό 80%, προσκόμισε στην Δ.Ο.Υ ΙΖ' Αθηνών την με αριθμ. αποφάσεως ..... /19.04.2000 Απόφαση Διευθυντή ΙΚΑ, σύμφωνα με την οποία παρατάθηκε ο χρόνος συντάξεως της προσφεύγουσας, λόγω αναπηρίας από κοινή νόσο, από **01.04.2000 και για χρόνο αόριστο** και με ποσό ίσο με το ποσό της πλήρους σύνταξης καθώς:

- Το ποσοστό αναπηρίας της σύμφωνα με την τελευταία Υγειονομική Εξέταση είναι 80%
- Πληρούνται στο πρόσωπό της, κατά την έννοια του άρθρου 27§1 περ. του ν. 1902/90, οι προϋποθέσεις της παραγρ. α' του άρθρου 18 του ΚΑΑ (συνταξιοδοτείται συνεχώς επί 7 έτη, είναι πάνω από 50 ετών, έχει εξετασθεί 3 φορές από Υγειονομική Επιτροπή, έλαβε σύνταξη βαρείας αναπηρίας από 22.03.1993 έως 31.03.2000).

Επειδή η προσφεύγουσα προσκόμισε με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή γνωματεύσεις τριών υγειονομικών επιτροπών και συγκεκριμένα:

1. Την υπ' αριθμ. .... /26.10.93 της 8^Α/βάθμιας υγειονομικής επιτροπής ΙΚΑ ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗ η οποία γνωματεύει ότι το ποσοστό αναπηρίας της προσφεύγουσας ανέρχεται σε 80% κατά ιατρική πρόβλεψη από 22.03.1993 μέχρι 21.03.1996.
2. Την υπ' αριθμ. .... /02.04.96 της 1^Α/βάθμιας υγειονομικής επιτροπής ΙΚΑ ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗ η οποία γνωματεύει ότι το ποσοστό αναπηρίας της προσφεύγουσας ανέρχεται σε 80% κατά ιατρική πρόβλεψη από 22.03.1996 μέχρι 21.03.1998.
3. Την υπ' αριθμ. .... /29.04.98 της 2^Α/βάθμιας υγειονομικής επιτροπής ΙΚΑ ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗ η οποία γνωματεύει ότι το ποσοστό αναπηρίας της προσφεύγουσας ανέρχεται σε 80% κατά ιατρική πρόβλεψη από 22.03.1998 μέχρι 21.03.2000.

Επειδή η προσφεύγουσα ζητά να αναγνωρισθεί ότι εμπίπτει στην έννοια του αφορολογήτου σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 2 περ. ε' του ν. 4172/2013 **για το φορολογικό έτος 2015.**

Επειδή η τελευταία γνωμάτευση από υγειονομική επιτροπή που προσκόμισε η προσφεύγουσα έχει ισχύ έως 21.03.2000 όμως, σύμφωνα με τις ως άνω διατάξεις, για τη χορήγηση της ανωτέρω φορολογικής απαλλαγής μπορεί να γίνει δεκτή Απόφαση Διευθυντή ΙΚΑ, μόνο εφόσον η πιστοποιούμενη από την υγειονομική επιτροπή αναπηρία είναι σε ισχύ το φορολογικό έτος στο οποίο αποκτώνται τα εισοδήματα, ως εκ τούτου η υπό κρίση ενδικοφανής προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

Α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

Την απόρριψη της με ημερομηνία κατάθεσης **11.06.2018** και με αριθμ. πρωτ. ....
ενδικοφανούς προσφυγής της ....., **ΑΦΜ** ..... επί της από 14.05.2018 πράξεως
διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος του φορολογικού έτους 2015.

Οριστική φορολογική υποχρέωση της υπόχρεης με βάση την παρούσα απόφαση:

Φορολογικό Έτος 2015

Ποσό πληρωμής : 295,39€

Το παραπάνω ποσό βεβαιώθηκε με το από 14.05.2018 και με αριθμ. ειδοπ. ....
εκκαθαριστικό σημείωμα φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων φορολογικού έτους 2015.

Η παρούσα απόφαση να κοινοποιηθεί από αρμόδιο όργανο με τη νόμιμη διαδικασία στον
υπόχρεο.

Ακριβές αντίγραφο

**Ο/Η Υπάλληλος του Τμήματος
Διοικητικής Υποστήριξης**

**Με εντολή του Προϊσταμένου
της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών**

**Ο Προϊστάμενος του Α2
Τμήματος Επανεξέτασης**

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΣΧΑΛΗΣ

Σ η μ ε ί ω σ η : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων
εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.